

30.12.2014/1429

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Energiatehokkuuslaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään energiatehokkuuden edistämisestä, energiatehokkuuden parantamiseksi tehtävistä energiakatselmuksista, sähkön ja lämmön tehokkaan yhteistuotannon ja ylijäämälämmön hyödyntämisen edistämiseksi tehtävistä kustannus-hyötyanalyyseistä sekä energiamarkkinoilla toimivien yritysten velvollisuudesta pyrkiä edistämään energian tehokasta ja säästäväistä käyttöä asiakkaittensa toiminnassa.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

1) yrityksiin, jotka myyvät tai jakelevat sähköä, kaukolämpöä, kaukojäähdytystä tai polttoainetta;

2) suuriin yrityksiin, niissä tehtäviin yrityksen energiakatselmuksiin sekä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöihin;

3) kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkkoihin, sähkön lauhdetuotantolaitoksiin ja sellaisiin teollisuuslaitoksiin, joissa voi syntyä käyttökelpoista ylijäämälämpöä; [\(21.12.2016/1338\)](#)

4) valtion 3 §:n 17 kohdassa tarkoitettuihin keskushallintoviranomaisiin näiden hankkiessa 5 a luvussa tarkoitettujen mukaisesti tuotteita, palveluja ja rakennuksia. [\(21.12.2016/1338\)](#)

3 § [\(13.11.2020/787\)](#)

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *energialla* polttoaineita, lämpöä, uusiutuvaa energiaa, sähköä ja muuta energian muotoa;
- 2) *energiatehokkuudella* suoritteen, palvelun, tavarain tai energian tuotoksen ja energiapanoksen välistä suhdetta;
- 3) *energiansäästöllä* säästetyn energian määrää, joka määritetään joko mittaamalla tai arvioimalla kulutus ennen energiaterhokkuutta parantavan toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankulutukseen vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan;
- 4) *energian loppukulutuksella* kaikkea teollisuudelle, liikenteelle, kotitalouksille, palveluihin ja maataloudelle toimitettua energiaa, ei kuitenkaan energian muuntamiseen tai tuotantoon käytettyä energiaa;
- 5) *energiaterhokkuuden parantamisella* teknisistä, ihmisten käyttäytymiseen liittyvistä tai taloudellisista muutoksista johtuvaa energiaterhokkuuden lisääntymistä;
- 6) *suurella yrityksellä* taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähintään 250 työntekijää taikka jonka vuosiliikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma on yli 43 miljoonaa euroa;
- 7) *eurooppalaisella standardilla* Euroopan standardointikomitean, Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean tai Euroopan telealan standardointilaitoksen hyväksymää, julkisesti käyttöön saatettua standardia;
- 8) *kansainvälisellä standardilla* kansainvälisen standardisoimisjärjestön hyväksymää, julkisesti käyttöön saatettua standardia;
- 9) *energian vähittäismyyjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka myy ammattimaisesti energiaa loppuasiakkaille;
- 10) *loppuasiakkaalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka ostaa energiaa omaa loppukäyttöään varten;
- 11) *loppukäyttäjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka käyttää energiaa tai lämmintä käyttövedtä riippumatta siitä, onko tällä sopimussuhdetta kyseisen energian tai lämpimän käyttöveden toimittajan kanssa;
- 12) *polttoaineen tukkumyyjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka myy polttoainetta energian vähittäismyyjille;
- 13) *polttoaineella* verkkomaakaasua ja liikennepolttoaineena käytettävää maakaasua, nestekaasua, kivi- ja ruskohiiltä, raskasta ja kevyttä polttoöljyä, turvetta, biopolttoainetta sekä muuta liikennepolttoainetta kuin ilmailussa ja meriliikenteessä käytettävää polttoainetta;
- 14) *verkkomaakaasulla* maakaasuputkistoa pitkin loppukulutuspaikkaan toimitettavaa maakaasua;
- 15) *energiapalvelulla* energian ja energiaterhokkaan teknologian tai toiminnan yhdistelmästä muodostuvaa fysikaalista etua, hyötyä ja hyödykettä, johon voi kuulua palvelun toimittamisen edellyttämiä käyttö-, huolto- ja valvontatoimia, joka toimitetaan sopimuksen perusteella ja josta tavanomaisissa olosuhteissa on todettu seuraavan todennettavissa ja mitattavissa tai arvioitavissa oleva energiaterhokkuuden parantuminen tai primäärienergian säästö;
- 16) *energiapalvelujen tarjoajalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka toimittaa energiapalveluja tai suorittaa muita energiaterhokkuutta parantavia toimenpiteitä loppukäyttäjän laitoksessa tai tiloissa;
- 17) *yhteistuotantoyksiköllä* yksikköä, joka voi yhteistuotannolla tuottaa sähköä ja lämpöä;
- 18) *yhteistuotannolla* lämpöenergian ja sähkö- tai mekaanisen energian samanaikaista tuottamista samassa prosessissa;
- 19) *tehokkaalla yhteistuotannolla* energiaterhokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU,

jäljempänä *energiatehokkuusdirektiivi*, liitteessä II asetetut perusteet täyttävää yhteistuotantoa;

20) *merkittäväällä uudistamisella* uudistustöitä, joiden kustannukset ylittävät 50 prosenttia uuden vastaavan yksikön investointikustannuksista;

21) *julkisella elimellä* julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU,

jäljempänä *julkisista hankinnoista annettu direktiivi*, tarkoitettuja hankintaviranomaisia;

22) *keskushallintoviranomaisella* kaikkia hallinnon yksikköjä, joiden toimivalta ulottuu koko valtion alueelle;

23) *etäluettavuudella* mittarin toiminnallisuutta, jossa mittarin rekisteröimä tieto luetaan viestintäverkon kautta rakennuksen ulkopuolelta.

2 luku

Energiakatselmukset

4§

Yrityksen energiakatselmus

Yrityksen energiakatselmus on järjestelmällinen menettely, jolla saadaan riittävästi tietoa koko konsernin tai yrityksen energiankulutusprofiilista, tunnistetaan mahdollisuudet kustannustehokkaaseen energiansäästöön, määritetään säästön suuruus ja raportoidaan katselmuksen tuloksista. Yrityksen energiakatselmuksessa otetaan huomioon kaikki yrityksen energiankäyttökohteet, joita ovat rakennukset, teollinen ja kaupallinen toiminta sekä liikenne.

Yrityksen energiakatselmukseen on sisällytettävä erillisiä kohdekohtaisia katselmuksia riittävästä määrästä yrityksen toimintoja, jotta voidaan muodostaa luotettava kuva yrityksen kokonaisenergiatehokkuudesta ja todeta luotettavalla tavalla sen merkittävimmät parantamismahdollisuudet.

5§

Kohdekatselmus

Kohdekatselmus on järjestelmällinen menettely, jolla saadaan yksityiskohtaista tietoa energiankäyttökohteen energiankulutuksen rakenteesta ja jonka avulla voidaan esittää ehdotukset kustannustehokkaasti toteutettavista energiatehokkuustoimista.

Kohdekatselmus tehdään rakennukseen, rakennusryhmään, teollisuuslaitokseen tai sen osaan, kuljetusketjuun taikka muuhun yksittäiseen energiankäyttökohteeseen.

6§

Pakollinen yrityksen energiakatselmus

Yrityksen energiakatselmus on pakollinen suurille yrityksille.

Pakollinen yrityksen energiakatselmus on tehtävä vähintään neljän vuoden välein. Pakolliseen yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävä kohdekatselmus ei saa olla neljää vuotta vanhempi.

7§

Pakollisesta energiakatselmuksesta vapautuminen

Jos yrityksessä on käytössä eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti akkreditoitun elimen sertifioima energianhallintajärjestelmä tai ympäristönhallintajärjestelmä, johon sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty energiakatselmus, yrityksen ei tarvitse tehdä 6 §:ssä tarkoitettua pakollista energiakatselmusta. ([21.12.2016/1338](#))

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi sertifioituksi energianhallintajärjestelmäksi luetaan ainakin sertifioitu ISO 50 001 -järjestelmä sekä sertifioitu ISO 14 001 -järjestelmä yhdistettynä akkreditoitun elimen sertifioimaan energianhallintajärjestelmään, jonka energiakatselmusvaatimukset ovat yhteneväiset ISO 50 001 -järjestelmän kanssa. ([21.12.2016/1338](#))

Jos yritys osallistuu sellaiseen valtion viranomaisen kanssa allekirjoitettuun vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimusjärjestelmään, johon sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty yrityksen energiakatselmus, yrityksen katsotaan täyttävän 6 §:n vaatimuksen pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta.

8§

Yrityksen energiakatselmuksen vähimmäisvaatimukset

Yrityksen energiakatselmus tehdään koko konsernille tai yritykselle, ja se sisältää katsauksen yrityksen kaikista toiminnoista, mukaan lukien rakennukset, teollinen toiminta, kaupallinen toiminta ja liikenne, sekä niiden energiankulutuksen rakenteesta.

Yrityksen energiakatselmukseen on sisällytettävä riittävä otos kohdekatselmuksia, jotta voidaan muodostaa luotettava kokonaiskuva yrityksen kokonaisenergiatehokkuudesta ja todeta luotettavalla tavalla merkittävimmät energiatehokkuuden parantamismahdollisuudet. Riittäväksi otokseksi kohdekatselmuksia katsotaan määrä, joka kattaa riittävän määrän yrityksen kokonaisenergiankäytöstä. Yrityksen energiakatselmukseen on aina sisällytettävä vähintään yksi kohdekatselmus, paitsi jos yrityksellä ei ole yhtään energiankäyttökohdetta, jossa kohdekatselmuksen tekeminen on tarkoituksenmukaista ja taloudellisesti perusteltua.

Yrityksen energiakatselmuksessa tulee esittää keskeiset kohdekatselmusten tulokset ja merkittävät yrityksen energiatehokkuutta parantavat toimet. Siihen on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä suunnitelma seuraavaan yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävistä kohdekatselmuksista ja niiden ajankohdista.

Yrityksen energiakatselmuksessa on käytettävä luotettavia, ajan tasalla olevia sekä, mikäli mahdollista, mitattuja ja jäljitettävissä olevia operatiivisia tietoja energiankulutuksesta ja kuormitusjakaumista. Tiedot on tallennettava historiallista analyysiä ja tuloksellisuuden seuranta varten.

Yrityksen energiakatselmukseen ei saa sisältyä lausekkeitä, jotka estävät yritystä siirtämästä katselmuksen tuloksia kolmannelle osapuolelle.

Tarkempia säännöksiä yrityksen energiakatselmuksen vähimmäisvaatimuksista ja kohdekatselmusten määrästä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Kohdekatselmusten vähimmäisvaatimukset

Kohdekatselmuksia on tehtävä mahdollisuuksien mukaan yrityksen erilaisiin energiankäyttökohteisiin, keskittyen kuitenkin niihin kohteisiin, joissa energiankulutus on korkein, sekä niihin kohteisiin, joissa energiatehokkuudessa on eniten parannettavaa.

Jos tietylle kohteelle on tehty kohdekatselmus neljän edeltävän vuoden aikana, tulee ensisijaisesti tehdä kohdekatselmuksia yrityksen muihin kohteisiin, ottaen kuitenkin huomioon, mitä 1 momentissa säädetään.

Kohdekatselmusta ei tarvitse tehdä lentokoneille, laivoille, junille ja autoille.

Kohdekatselmuksissa on yksilöitävä ehdotetut energiansäästötoimet sekä mahdollistettava yksityiskohtaisten ja todennettujen laskelmien tekeminen ehdotetuille toimille. Säästöjen laskemisen perusteena on mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti käytettävä elinkaarikustannusten analyysiä, jotta voidaan ottaa huomioon pitkän tähtäimen säästöt.

Kohdekatselmuksiin sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään yrityksen energiakatselmuksessa käytettävistä tiedoista ja 5 momentissa yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävistä lausekkeista.

Kohdekatselmusten vähimmäisvaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Yrityksen energiakatselmusraportti

Yrityksen energiakatselmuksesta tulee tehdä energiakatselmusraportti. Katselmusraportti tulee säilyttää vähintään viisi vuotta. Yrityksellä tulee olla yrityksen energiakatselmusraportti, joka on korkeintaan neljä vuotta vanha. [\(21.12.2016/1338\)](#) Raportista tulee ilmetä ainakin 8 §:ssä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia vastaavat tiedot. Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yrityksen energiakatselmusraportin sisällöstä.

11 §

Kohdekatselmusraportti

Yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävästä kohdekatselmuksesta tulee tehdä kohdekatselmusraportti. Raportti tulee säilyttää vähintään viisi vuotta. Yrityksen on toimitettava kaikista energiakatselmuksensa sisällytettävistä kohdekatselmusraporteista

keskeiset tiedot Energiaviraston ylläpitämään tai osoittamaan rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa kunkin kohdekatselmusraportin valmistumisesta. [\(21.12.2016/1338\)](#) Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kohdekatselmusraportista ja rekisteriin toimitettavista tiedoista.

12 §

Valvonta

Energiavirasto valvoo, että pakolliset yrityksen energiakatselmuksia tehdään tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti. Kunakin vuonna laadituista yrityksen energiakatselmuksista tarkastetaan määräosa. Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastettavien yrityksen energiakatselmusten määrästä sekä tarkastamisen suorittamisesta.

Energiavirastolla on oikeus saada pakollisen yrityksen energiakatselmuksen sekä siihen sisällytetyn kohdekatselmuksen raportit tarkastettavikseen. Energiakatselmusraportti, siihen sisällytetty kohdekatselmusraportti sekä muut viranomaisen valvonnassaan tarvitsemat tiedot tulee toimittaa Energiavirastolle kuukauden kuluessa Energiaviraston pyynnöstä. Energiakatselmusta ja kohdekatselmusta koskevat raportit eivät saa olla neljää vuotta vanhempia. [\(21.12.2016/1338\)](#)

Patentti- ja rekisterihallituksen on toimitettava Energiavirastolle sen pyynnöstä kaupparekisterin yritystietoja valvonnan järjestämiseksi. Tiedot on toimitettava viipymättä ja maksutta.

3 luku

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyys ja rekisteröinti

13 §

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyys

Pakollisen yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilönä saa toimia vain henkilö, jonka pätevyys on todettu ja voimassa ja joka on rekisteröity energiakatselmusten vastuuhenkilöistä pidettävään rekisteriin yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöksi.

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöllä tulee olla soveltuva tekniikan, ympäristö- tai energia-alan tutkinto tai tämän korvaava työkokemus sekä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilökoulutus. Lisäksi hänellä on oltava yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilökokeen hyväksyttävällä suorituksella osoitettu perehtyneisyys yrityksen energiakatselmuksen tekemiseen ja energiakatselmuksia koskevaan lainsäädäntöön.

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa jäsenvaltiossa hankitun muodollisen kelpoisuuden ja ammattipätevyyden tunnustamiseen sovelletaan ammattipätevyyden tunnustamisesta annettua lakia ([1093/2007](#)).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä soveltuvista tutkinnoista, korvaavaksi hyväksyttävästä työkokemuksesta, vastuuhenkilökoulutuksesta ja vastuuhenkilökokeiden sisällöstä.

L ammattipätevyyden tunnustamisesta [1093/2007](#) on kumottu L:lla ammattipätevyyden tunnustamisesta [1384/2015](#).

14 §

Yrityksen oma työntekijä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilönä

Yrityksen oma työntekijä voi toimia yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilönä. Tällaista vastuuhenkilöä koskevat samat pätevyysvaatimukset kuin muitakin yrityksen energiakatselmusten vastuuhenkilöitä, ja hänen pätevyytensä tulee olla viranomaisen toteama 15 §:n mukaisesti.

15 §

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyyden toteaminen

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöpätevyyttä haetaan Energiavirastolta. Tämä toteaa vastuuhenkilöltä vaadittavan koulutuksen tai tämän korvaavan työkokemuksen olemassaolon, vastuuhenkilökokeen hyväksytyn suorittamisen ja hyväksyy tai hylkää pätevyyden.

Pätevyyden uusimista haetaan Energiavirastolta. Tämä toteaa ammattitaidon ylläpidon tai muussa tapauksessa edellyttää vastuuhenkilökokeen hyväksytyä suorittamista pätevyyden uusimiseksi. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ammattitaidon ylläpitämisestä energiakatselmusten tekemisellä, koulutuksella tai muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

16 §

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyyden voimassaolo

Pätevyys on voimassa seitsemän vuotta sitä koskevan päätöksen antamisesta.

17 §

Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyyden poistaminen

Jos yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilö toistuvasti rikkoo yrityksen energiakatselmuksen vähimmäisvaatimuksia tai muuten osoittaa olevansa pätemätön tehtävään, Energiavirasto voi poistaa henkilölle myönnetyn pätevyyden.

18 §

Rekisteri yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöistä

Energiavirasto pitää rekisteriä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöistä.

Rekisteriin tallennetaan yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön yhteystiedot, vastuuhenkilönumero sekä pätevyyden voimassaoloaika. Lisäksi henkilön niin halutessa voidaan rekisteriin tallentaa tietoja hänen tekemistään energiakatselmuksista. Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöä koskevat tiedot poistetaan rekisteristä vuoden kuluttua pätevyyden voimassaolon päättymisestä, jollei pätevyyttä tätä ennen ole uudistettu.

Rekisteritietojen luovuttamisesta päättää Energiavirasto.

Jokaisella on oikeus saada korvauksetta tieto itseään koskevasta yksittäisestä rekisterimerkinnästä.

4 luku

Mittaaminen ja laskutus

19 § [\(13.11.2020/787\)](#)

Mittarin tarjoaminen kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppuasiakkaalle

Mittauksen järjestäjän on tarjottava kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppuasiakkaille kilpailukykyisesti hinnoiteltua etäluettavaa mittaria, joka mittaa tarkasti energiankulutuksen.

20 § [\(13.11.2020/787\)](#)

Kiinteistön lämpöenergiamittari

Jos kiinteistöön toimitetaan lämpöä kaukolämpöverkosta taikka jäähdytystä kaukojäähdytysverkosta tai usealle kiinteistölle yhteisestä keskitetystä lähteestä, kaukolämmön toimituspisteeseen, kiinteistön lämmönvaihtimeen tai lämmön toimituspisteeseen on asennettava lämpöenergiamittari.

Asennettavien mittareiden on oltava etäluettavia.

21 §

Opastus kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen mittaria asennettaessa

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen mittarin asentamisen yhteydessä mittauksen järjestäjän on annettava loppukäyttäjälle asianmukaista neuvontaa ja tietoa erityisesti mittareiden tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisestä mittaustietojen hallinnassa ja energiankulutuksen seurannassa.

22 § [\(13.11.2020/787\)](#)

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen laskutus

Kaukolämpö ja kaukojäähdytys on laskutettava tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään kerran vuodessa. Laskutus voi perustua loppuasiakkaan tekemään mittarin luentaan, jos siitä on energian vähittäismyyjän ja loppuasiakkaan kesken sovittu. Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen laskutus saa perustua arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään ainoastaan silloin, kun laskutus tapahtuu loppuasiakkaan suorittaman mittarin luennan perusteella, eikä loppuasiakas ole ilmoittanut mittarilukemaa tietyltä laskutuskaudelta, tai kun mittari on vioittunut, eikä luotettavaa mittaustulosta sen vuoksi saada.

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutusta koskeva lasku on annettava loppuasiakkaalle maksutta. Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppuasiakkaan on halutessaan saatava kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen laskut sähköisinä.

Käyttöveden kulutuksen kustannusten huoneistokohtaisesta jakamisesta moniasuntoisissa ja moneen eri käyttötarkoitukseen käytettävissä rakennuksissa säädetään asunto-osakeyhtiölaissa ([1599/2009](#)), asuinhuoneiston vuokrauksesta annetussa laissa ([481/1995](#)), vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa laissa ([604/2001](#)), aravarajoituslaissa ([1190/1993](#)) ja asumisoikeusasunnoista annetussa laissa ([650/1990](#)).

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lämmityksen ja jäähdytyksen kustannusten jakamisesta moniasuntoisissa ja moneen eri tarkoitukseen käytettävissä rakennuksissa.

Ks. VNa lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta [254/2021](#). L asumisoikeusasunnoista [650/1990](#) on kumottu L:lla asumisoikeusasunnoista [393/2021](#), joka on voimassa 1.1.2022 alkaen.

23 § ([13.11.2020/787](#))

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutus- ja laskutustiedot

Kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutus- ja laskutustietojen on oltava täsmällisiä ja luotettavia. Laskussa on eriteltävä selkeästi, mistä se muodostuu.

Energian vähittäismyyjän on toimitettava kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppuasiakkaalle laskutustiedot laskutuksen yhteydessä sekä kulutustietoa loppuasiakkaan energiankulutuksesta, jotta loppuasiakas voi seurata omaa energiankulutustaan ja saada kattavan selvityksen sen hetkisistä energiakustannuksista.

Kulutus- ja laskutustiedot on annettava loppuasiakkaalle maksutta ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Loppuasiakkaan pyynnöstä nämä tiedot on toimitettava loppuasiakkaan nimeämän energiapalvelujen tarjoajan saataville.

Jos loppukäyttäjä ei ole myös loppuasiakas, loppuasiakkaan on asetettava kulutus- ja laskutustiedot loppukäyttäjän saataville maksutta niiltä osin kuin ne koskevat loppukäyttäjän kulutusta ja laskutusta, kun lämmityskustannukset laskutetaan loppukäyttäjältä mittauksen tai lämmityskustannusten jakolaitteen perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tässä pykälässä tarkoitetuista laskutus- ja kulutustiedoista sekä niiden toimittamisesta.

24–25 §

24–25 § on kumottu L:lla [13.11.2020/787](#).

26 §

Selvitys energian myynnistä

Energian vähittäismyyjän on toimitettava Energiavirastolle tämän pyynnöstä sähköä, verkkomaakaasua, kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä koskevilta osin tiedot:

- 1) energian kokonaismyynnistä ja sen ajoittumisesta;
- 2) loppukäyttäjien energiankulutuksesta kuluttajaryhmittäin;
- 3) loppukäyttäjien maantieteellisestä jakautumisesta asiakasryhmittäin;
- 4) hinnoittelusta ja hintarakenteesta.

Polttoaineen tukkumyyjän on toimitettava polttoaineita koskevat tiedot polttoainelajeittain:

- 1) polttoaineen kokonaismyynnistä ja sen ajoittumisesta;
- 2) myynnin maantieteellisestä jakautumisesta;
- 3) polttoaineen hinnasta.

Energiavirasto saa pyytää 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tietoja enintään kerran vuodessa ja enintään kolmen vuoden ajalta. Tiedot on luovutettava Energiaviraston pyytämässä muodossa ja maksutta.

Vähittäismyyjän on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot ja polttoaineen tukkumyyjän 2 momentissa tarkoitettut tiedot vähintään neljä vuotta.

Tarkemmat säännökset tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistäminen

27 §

Kustannus-hyötyanalyysi

Suunniteltaessa uutta tai uudistettaessa merkittävästi olemassa olevaa sähkön lauhdetuotantolaitosta, jonka polttoaineteho on yli 20 MW, toiminnanharjoittajan on

tehtävä kustannus-hyötyanalyysi laitoksen kustannusten ja hyötyjen arvioimiseksi sen toteuttamisesta tehokkaana yhteistuotantolaitoksena.

Suunniteltaessa uutta tai uudistettaessa merkittävästi teollisuuslaitosta, josta voi syntyä ylijäämälämpöä käyttökelpoisella lämpötilatasolla ja jonka kokonaislämpöteho on yli 20 MW, toiminnanharjoittajan on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi kustannusten ja hyötyjen arvioimiseksi ylijäämälämmön käyttämisestä taloudellisesti perusteltua kysyntää varten ja laitoksen liittämistä kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkkoon.

Suunniteltaessa uutta kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysverkkoa alueelle, jossa on teollisuuslaitos, jonka kokonaislämpöteho on yli 20 MW, tai suunniteltaessa olemassa olevassa kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysverkossa uutta energiantuotantolaitosta, jonka polttoaineteho on yli 20 MW, tai uudistettaessa merkittävästi tällaista olemassa olevaa laitosta, toiminnanharjoittajan on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi aiheutuvien kustannusten ja hyötyjen arvioimiseksi lähellä sijaitsevista teollisuuslaitoksista syntyvän käyttökelpoisen ylijäämälämmön käyttämisestä.

Sellaisten laitteiden asentamista, joilla otetaan talteen polttolaitoksen tuottamaa hiilidioksidia sen varastoinniseksi hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain ([416/2012](#)) mukaisesti, ei pidetä 1–3 momentissa tarkoitettuna uudistamisena.

28 §

Kustannus-hyötyanalyysistä vapauttaminen

Sen estämättä, mitä 27 §:ssä säädetään, kustannus-hyötyanalyysia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on:

- 1) huippukuormitusaikoina käytettävä tai varavoimaa tuottava laitos, jonka toiminta-ajaksi on suunniteltu alle 1 500 käyttötuntia vuodessa;
- 2) ydinvoimalaitos;
- 3) laitos, joka on sijoitettava lähelle hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain mukaisesti hyväksytyä geologista varastointipaikkaa;
- 4) olemassa olevassa kaukolämpöverkossa oleva uusi energiantuotantolaitos, jonka teho on vähäinen, eikä kaukolämpöverkon läheisyydessä ole tarjolla käyttökelpoista teollisuuden ylijäämälämpöä;
- 5) uusi tai uudistettava teollisuuslaitos, jonka käyttökelpoisen ylijäämälämmön määrä on vähäinen, eikä laitoksen läheisyydessä ole kaukolämpöverkkoa; tai
- 6) laitos, joka sijaitsee alueella, jolla on vähäinen kaukolämmön kysyntä.

Edellä 1 momentin 4–6 kohdassa tarkoitetuista vapautusperusteista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

29 §

Ilmoitus kustannus-hyötyanalyysin tekemisestä

Hankkeesta vastaavan toiminnanharjoittajan on toimitettava ilmoitus kustannus-hyötyanalyysin tekemisestä Energiavirastolle. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi kustannushyöty-analyysin tulos ja se, aikooko toiminnanharjoittaja toteuttaa 27 §:n 1 momentissa tarkoitetun sähköntuotantolaitoksen yhteistuotantolaitoksena tai hyödyntää teollisuuden ylijäämälämpöä kaukolämpönä 27 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Ilmoitus on toimitettava Energiavirastolle ennen rakennus- tai uudistustöihin ryhtymistä.

Energiavirasto voi pyytää kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta lisäselvitystä, jos toimitettu ilmoitus ei ole riittävä tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toteuta yhteistuotantolaitosta taikka hyödynnä teollisuuden ylijäämälämpöä, vaikka kustannus-hyötyanalyysi osoittaa toteuttamisen tai hyödyntämisen kannattavaksi. Lisäselvitys on toimitettava Energiavirastolle kuukauden kuluessa Energiaviraston pyynnöstä. Rakennus- tai uudistustöitä ei saa jatkaa ennen lisäselvityksen toimittamista.

Kustannus-hyötyanalyysin ja siitä tehtävän ilmoituksen sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

5 a luku (21.12.2016/1338)

Julkisten elinten hankinnat

29 a § (21.12.2016/1338)

Keskushallinnon hankintojen energiatehokkuus

Keskushallintoviranomaisten on hankittava energiatehokkaita tuotteita, palveluja ja rakennuksia, jos se on mahdollista kustannustehokkuuden, taloudellisen toteutettavuuden, laajemman kestävyuden, teknisen soveltuvuuden sekä riittävän kilpailun kannalta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus koskee keskushallintoviranomaisten tekemiä tuotteiden, palvelujen ja rakennusurakoiden hankintasopimuksia, joiden arvo vastaa vähintään julkisista hankinnoista annetun direktiivin 4 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja.

29 b § (21.12.2016/1338)

Tuotteiden hankinta

Jos hankinnan kohteena on tuote, joka kuuluu tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008) soveltamisalaan ja tuotteeseen on liitetty energiamerkintä, keskushallintoviranomainen saa hankkia vain parhaaseen mahdolliseen energiatehokkuusluokkaan kuuluvan tuotteen. Jos hankittavassa tuotteessa ei ole energiamerkintää, mutta tuotteelle on annettu energiatehokkuusvaatimuksia Euroopan komission ekologista suunnittelua koskevassa tuoteryhmäkohtaisessa täytäntöönpanosäädöksessä, keskushallintoviranomainen saa hankkia vain täytäntöönpanosäädöksessä määriteltyjä energiatehokkuuden viitearvojen

mukaisia tuotteita. Tuotteita hankittaessa on kuitenkin otettava huomioon tarve varmistaa riittävä kilpailu.

Jos hankinnan kohteena on tuotepaketti, joka kuuluu kokonaisuudessaan 1 momentissa tarkoitettun täytäntöönpanosäädöksen soveltamisalaan, keskushallintoviranomainen saa hankintapäätöksessä asettaa kyseisen tuotepaketin kokonaisenergiatehokkuuden etusijalle yksittäisten tuotteiden energiatehokkuuteen nähden ja hankkia sellaisen tuotepaketin, joka kuuluu parhaaseen energiatehokkuusluokkaan.

Keskushallintoviranomainen saa hankkia vain sellaisia toimistolaitteita, jotka täyttävät vähintään Amerikan yhdysvaltojen hallituksen ja Euroopan yhteisön välisen toimistolaitteiden energiatehokkuutta osoittavia merkintöjä koskevien ohjelmien yhteensovittamista koskevan sopimuksen tekemisestä tehdyn neuvoston päätöksen 2006/1005/EY soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen liitteessä C tarkoitettut energiatehokkuusvaatimukset.

Keskushallintoviranomainen saa hankkia vain sellaisia autonrenkaita, jotka kuuluvat renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1222/2009 mukaiseen polttoainetaloudellisuusluokkaan A. Keskushallintoviranomainen saa kuitenkin hankkia mainitun asetuksen mukaiseen märkäpito- tai vierintäluokkaan A kuuluvia renkaita turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä.

29 c § [\(21.12.2016/1338\)](#)

Palvelujen hankinta

Keskushallintoviranomaisen on edellytettävä palvelusopimuksia koskevissa tarjouspyynnöissä, että palveluntarjoajat käyttävät 29 b §:ssä tarkoitettut vaatimukset täyttäviä tuotteita siltä osin kuin ne hankkivat uusia tuotteita osittain tai kokonaan kyseisten palvelujen tarjoamista varten.

29 d § [\(21.4.2023/795\)](#)

Energiatehokkaiden rakennusten hankinta

Keskushallintoviranomainen saa hankkia vain sellaisia rakennuksia ja tehdä uusia vuokrasopimuksia vain sellaisista rakennuksista, jotka täyttävät rakentamislain [\(751/2023\) 37 §:n](#) mukaiset energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja joille on laadittu rakennuksen energiatodistuksista annetun lain [\(50/2013\)](#) tai kumotun rakennuksen energiatehokkuudesta annetun lain [\(487/2007\)](#) mukainen voimassa oleva energiatodistus, jollei hankinnan tarkoituksena ole:

- 1) rakennuksen pitkälle menevä perusparannus tai purkaminen;
- 2) myydä rakennus käyttämättä sitä keskushallintoviranomaisen omiin tarkoituksiin; tai
- 3) säilyttää rakennus virallisesti suojeltuna osana ympäristöä tai sen erityisen arkkitehtonisen tai historiallisen arvon vuoksi.

L:lla [795/2023](#) muutettu 29 d § tulee voimaan 1.1.2025. Aiempi sanamuoto kuuluu:

29 d § [\(21.12.2016/1338\)](#)

Energiatehokkaiden rakennusten hankinta

Keskushallintoviranomainen saa hankkia vain sellaisia rakennuksia ja tehdä uusia vuokrasopimuksia vain sellaisista rakennuksista, jotka täyttävät maankäyttö- ja rakennuslain [\(132/1999\) 117 g §:n](#) mukaiset energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja joille on laadittu rakennuksen energiatodistuksista annetun lain [\(50/2013\)](#) tai kumotun rakennuksen energiatehokkuudesta annetun lain [\(487/2007\)](#) mukainen voimassa oleva energiatodistus, jollei hankinnan tarkoituksena ole:

- 1) rakennuksen pitkälle menevä peruseräily tai purkaminen;
- 2) myydä rakennus käyttämättä sitä keskushallintoviranomaisen omiin tarkoituksiin; tai
- 3) säilyttää rakennus virallisesti suojeltuna osana ympäristöä tai sen erityisen arkkitehtonisen tai historiallisen arvon vuoksi.

29 e § [\(21.12.2016/1338\)](#)

Puolustushallinnon hankinnat

Edellä 29 a–29 d §:ssä säädettyä ei sovelleta julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain [\(1531/2011\)](#) mukaisiin hankintasopimuksiin. Puolustushallinnon ja rajavartiolaitoksen hankintasopimuksiin mainittuja pykäläitä sovelletaan vain siltä osin kuin se ei aiheuta ristiriitaa puolustushallinnon tai rajavartiolaitoksen toimien luonteen ja ensisijaisen tavoitteen kanssa.

6 luku

Erinäiset säännökset

[30 §](#)

Valvontaviranomainen

Energiaviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista.

[31 §](#)

Uhkasakko

Energiavirasto voi tehostaa tämän lain nojalla tekemäänsä päätöstä uhkasakolla. Uhkasakon asettamisesta ja sen tuomitsemisesta maksettavaksi säädetään uhkasakkolaissa [\(1113/1990\)](#).

[32 § \(13.11.2020/787\)](#)

Muutoksenhaku Energiaviraston päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)).

33 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Sen 22–24 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2016.

Tällä lailla kumotaan energiamarkkinoilla toimivien yritysten energiatehokkuuspalveluista annettu laki ([1211/2009](#)). Kumotun lain 3 §:n 1 momentin 2–4 kohtaa sekä 2 ja 3 momenttia sovelletaan kuitenkin vielä 31 päivään joulukuuta 2015.

Suuren yrityksen on tehtävä 6 §:n mukainen pakollinen yrityksen energiakatselmus viimeistään 5 päivänä joulukuuta 2015.

Henkilön, jolle Motiva Oy on ennen tämän lain voimaantuloa myöntänyt energiakatselmusten vastuuhenkilön pätevyyden, katsotaan täyttävän 13 §:ssä säädetyt energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset vuoden 2016 loppuun.

[HE 182/2014](#), TaVM 23/2014, EV 226/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU (32012L0027); EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

21.12.2016/1338:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

[HE 162/2016](#), EV 214/2016, TaVM 25/2016

18.1.2019/112:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2021.

[HE 144/2018](#), TaVM 21/2018, EV 162/2018

13.11.2020/787:

Tämä laki tulee voimaan 23 päivänä marraskuuta 2020.

Ennen tämän lain voimaantuloa asennetut kiinteistön lämpöenergiamittarit, jotka eivät ole etäluettavia, on muutettava etäluettaviksi tai korvattava etäluettavilla mittareilla 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä.

[HE 104/2020](#), TaVM 25/2020, EV 126/2020, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2002 (32018L2002); EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210–230

21.4.2023/795:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

[HE 139/2022](#), YmVM 27/2022, EV 333/2022

